

Zápis o činnosti pracovní skupiny Clil

Únor - červen 2017

ZŠ a MŠ Na Daliborce, Hořice

Myšlenka vyučovat metodou Clil v nás uzrávala zhruba rok. Moc jsme o ní nevěděli, takže jsme se snažili zachytit co nejvíce informací z internetu a z časopisů Školství, Rodina a škola, Informatorium

V září 2016 odjely dvě vyučující z hořických základních škol na konferenci „Please Make Mistakes“ do Budapešti. Ta byla zaměřená na výuku cizím jazykům, spolupráci mezi evropskými školami, jazykové aktivity v připravených workshopech, metodu Gull a další.....

Zde právě zazněla přednáška, která se týkala metody Clil ve školách. Přednášející, slečna Irina Salini z brněnské základní školy, hovořila o výhodách této metody a o praxi, kterou vykonává ve své škole v Brně. Domluvily jsme si s ní schůzku a hovořily jsme o této metodě a ptaly jsme se na její zkušenosti. Výsledkem bylo pozvání do jejich školy, ZŠ Antonínská. V polovině února jsme pak tuto základní školu v Brně navštívily.

Chtěly jsme se osobně setkat s vyučujícími, kteří tuto metodu praktikují ve svých (nejazykových) vyučovacích hodinách.

Po přátelském přijetí a konzultaci k této metodě i k evropským projektům zaměřeným na cizí jazyky následovala hospitace v hodině matematiky. Po zhlédnutí výuky jsme rozebíraly použité formy a pracovní postupy v hodině, vyučující nám zodpověděla naše dotazy a upozornila nás na některá úskalí CLILu. Dostaly jsme i některá doporučení. Důležitý je například vhodný výběr témat a promyšlená

příprava výstupu. Čas věnovaný výuce v angličtině by neměl překročit ve vyučovací jednotce cca 20 minut. Žáci pak bývají unavení a nevěnují náležitou pozornost svému předmětu.

Vyučující by měl být jazykově poměrně dobře vybaven, měl by zvládat pokyny v cizím jazyce. Měl by být ochotný věnovat dostatek času na přípravu. Měl by dokázat reagovat na nepředvídatelné situace (dotazy žáků, zpřesnění instrukcí...atp.) ve vyučování.

Viděly jsme žáky při práci v hodině. Pracovali samozřejmě. Výuka byla nenásilná, žáky bavilo mluvit a vyjadřovat se anglicky prakticky, tzn. v činnosti počítání.

Tato metoda nás opravdu nadchla a utvrdila nás ve správnosti směru, kterým bychom se v naší škole rádi ubírali. Skrývá se za ní sice hodně pedagogické práce, avšak výuka cizího jazyka v částech hodin jiného, nejazykového předmětu je pro nás a naše žáky velmi inspirativní. Jsme přesvědčeni, že je i přínosná jednak pro žáky, ale stejně tak pro vyučující.

Hned následující dny jsme se sešli s našimi pedagogy na předmětové komisi, předaly jsme svoje postřehy a poznatky z Brna a domluvili jsme si, kdo bude tuto metodu zkoušet a ve kterých předmětech. Protože toto není klasická výuka metodou Clil, není třeba žádat schválení MŠMT.

S vědomím vedení školy jsme začali krátkými výstupy v některých hodinách.

Velmi dobře se nabízela výuka v předmětech jako výtvarná výchova (barvy, písmo, životopis malíře), matematika (racionální čísla,

rozloha, objem, povrch), občanská výchova (svátky a události), prvouka (tvary, barvy..), český jazyk (základní pokyny,...) aj.

Začínali jsme pouze krátkými vstupy, většinou na začátku hodiny. Zprvu byli žáci překvapeni, ale za krátkou chvíli si zvykli a snažili se angličtinu také používat.

Postupně rozšiřujeme výuku Clilu v dalších předmětech a třídách. Například v předmětu Prvouka vyučující naučila žáky 1. třídy slovní zásobu „, barvy“ a potom žáci realizovali pokus s barvami. V jiné hodině pak vyučující využila téma Velikonoc a pokračovali ve výtvarné výchově při barvení vajíček. Doplnili slovní zásobu o „,tvary“.

V předmětu Občanská výchova připravovali žáci fráze k popisu pocitů.

Při matematice obohatili slovní zásobu o pojmy „,součet, mínus, násobeno, děleno, rovná se ...“ a při počítání nahlas používali tyto anglické výrazy.

Zajímavé je například stejné téma odučit touto metodou v paralelních třídách.

Výsledek bývá často překvapivý. Velice záleží na jazykové úrovni žáků.

Z pozice učitelů se nám zatím jeví nejnáročnější příprava na hodinu. Opravdu důležité je vybrat nejvhodnější téma učiva a promyslet nejefektivnější využití této metody výuky, aby bylo nenásilné, účelné a aby nezatěžovalo žáky natolik, aby jim neztížila vnímání vyučovaného předmětu.

Obtížné zatím ještě bývá odhadnout, jak budou žáci reagovat. Někdy se učivo jeví jako zdánlivě obtížné, ale v hodině ho pak žáci lehce zvládnou. Ti starší žáci se poměrně dobře orientují v neznámém textu. Je dobré využívat internetových portálů. Žáci pak vědí, co mohou kde hledat. Vhodné jsou i anglicky mluvené texty a anglicky psané návody a články. Wikipedie nabízí okamžitý překlad do angličtiny a naopak.

Poslední měsíc školního roku jsme měli možnost vyhodnotit naši práci s metodou Clil.

Hovořili jsme s některými našimi kolegy o tom, jak to vnímají oni. Shodli jsme se na tom, že na základní škole by zřejmě nebylo vhodné používat tuto metodu příliš často ve vyšších ročnících v předmětech jako dějepis, zeměpis a přírodopis. Učiva, které je třeba odučit, je poměrně hodně, stejně tak i odborné terminologie, kterou by žáci měli zvládnout. Pro některé žáky by bylo opravdu obtížné zvládnout to v kratším čase, protože určitou část hodiny metoda Clil zabere, a ne všichni žáci přesně rozumí. Navíc je třeba, aby vyučující byl jazykově poměrně slušně vybaven.

Červen byl už pro nás poměrně hektický. Přesto ještě některé hodiny proběhly. Žáci již nevnímali takto pojaté vyučovací hodiny jako něco nového.

Stále více jsme se usvědčovali ve zjištění, že tyto činnosti žáky bavily, nevnímali je nikterak rušivě, právě naopak, byly pro ně zpestřením.

Jména zpracovatelů z důvodu ochrany osobních údajů nezveřejňujeme.

Pokud budete mít zájem o podrobnější informace k tomuto tématu, kontaktujte nás na map@podchlumi.cz

Název projektu: Místní akční plán vzdělávání pro ORP Hořice

Téma: Písmo

Ročník: 4.

Datum: 6. 3. 2017

Použitá metoda: práce ve skupinách, práce ve dvojicích

Pomůcky: Vzor písma – abeceda

Popis aktivity:

1. Písnička v angličtině „ a...b...c...d...“
Chatterbox 1 / Pupils book, str. 2
2. Slovní zásoba:

Letter. Sing, song, repeat, capital (letter), small letter, write, colour, line, underline, paper, colour pencils, dictate, lined paper, squared paper
3. Nácvik psaní písmen do čtverečkovaného papíru podle diktátu
4. Vymysli slovo, napiš si ho do čtverečkovaného papíru, nadiktuj nám ho
5. Následuje výklad a nácvik psaní písma pomocí čtvercové sítě v českém jazyce klasickým postupem

Název projektu: Místní akční plán vzdělávání pro ORP Hořice

Téma: Světlo, stín

Ročník: 7.

Datum: 2. 4. 2017

Použitá metoda: Samostatná práce

Pomůcky: Vodové barvy, nástěnný materiál
(kopie obrazu Dívka s perlou Jana Vermeera)

Popis aktivity:

1. Seznámení s cílem hodiny (v angličtině)
2. Stručné informace o životě a díle Jana Vermeera (v angličtině)
He was born....
What did he paint....
He is famous.....
His work...
3. Kontrola porozumění anglického sdělení
4. Slovní zásoba:
Copy, light, lighting, shadow, shadowing,
5. Pokračování ve výuce v českém jazyce...

Název projektu: Místní akční plán vzdělávání pro ORP Hořice

Téma: Flower – daffodil

Ročník: 7.

Datum: 18. 4. 2017

Použitá metoda: Samostatná práce – vyjádření stínu barvou

Pomůcky: Vodové barvy, řezaná květina - narcis

Popis aktivity:

1. Seznámení s cílem hodiny (anglicky)
We are going to try.....
Watch the bloom of....
There is a
At first we are going to study the shape of bloom....
Then we....
2. Slovní zásoba :
Shape, bloom, daffodil, light, lighting, shadow, shadowing, colours, water colours, brush,
3. Hodina potom pokračuje obvyklým způsobem

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Název projektu:	Místní akční plán vzdělávání pro ORP Hořice
Téma:	Otisk, stopa
Ročník:	7.
Datum:	3. 5. 2017
Použitá metoda:	Samostatná práce – vytváření linie
Pomůcky:	Interaktivní tabule (http://www.ped.muni.cz/kvv/cz/blog/linie-cara-bod)

Popis aktivity:

1. Seznámení s cílem hodiny (anglicky)
2. Slovní zásoba: linie, straight, wavy, sharp, elliptic, thin, thick, expressive, gentle..
3. Interaktivní tabule – poslech ukázek v anglickém jazyce
4. Volný překlad obsahu
5. Vyučovací jednotka pokračuje v českém jazyce

Název projektu:	Místní akční plán vzdělávání pro ORP Hořice
Téma:	Jeruzalém
Ročník:	4.
Datum:	9. 5. 2017
Použitá metoda:	Samostatná práce – kompozice fotografie
Pomůcky:	Internet a interaktivní tabule, https://www.fotoguru.cz/kompozice-sirokeuhle/Vodové barvy, černý fix

Popis aktivity:

1. Seznámení s cílem hodiny (anglicky)
2. Slovní zásoba:
Take photographs, photo, camera, composition,
in front of, behind, back, next to the, on the left, on the right, between,
on top of,
Where is the...?
It is....
3. Procvičení příslovcí směru pomocí obrázků:
interaktivní tabule ([https:// www.fotoguru.cz](https://www.fotoguru.cz)) a z obrázků
vyfotografovaných a uložených v PC z výstavy „Jeruzalém“ v hořické
synagoze, kterou žáci týden před tím shlédli
4. Pomocí psacího pera k tabuli označuje učitel předmět a žáci říkají
anglicky, kde je (před, za, mezi....)
5. Dále vyučovací hodina pokračuje v českém jazyce

Název projektu: Místní akční plán vzdělávání pro ORP Hořice

Téma: Léto, vlajky

Ročník: 4.

Datum: 13. 6. 2017

Použitá metoda: Tempera

Pomůcky: Vlajky

Popis aktivity:

1. Seznámení s cílem hodiny (anglicky) a vyvození slovní zásoby
2. Slovní zásoba: slovní zásoba na téma „Léto“ je procvičována na pracovním listu (je součástí přílohy)
Žáci většinu slovíček znají, proto společně ukazují, co jim učitel diktuje a žáci opakuji výslovnost. Mohou se zkoušet i navzájem. Mohou tvořit na daná slovíčka věty, co dělají rády nebo naopak nerady (Do you like..?), co umí nebo neumí (Can you...?) atp.

<i>Flag</i>	<i>vlajka</i>
<i>Stripe</i>	<i>proužek</i>
<i>Symbol</i>	<i>znak</i>

3. První část pracovního postupu v angličtině:
(Naměříme a vystříhneme si vlajku podle vzoru učitele)
Slovní zásoba učitele:

Imperativ:

<i>Rozhodni (jakou vlajku budeš dělat)</i>	<i>decide</i>
<i>Připrav si (papíry, barvy, nůžky, tužku, pravítko..)</i>	<i>prepare</i>
<i>Vyber si (tři barvy , které použiješ)</i>	<i>choose</i>
<i>Naměř (rozměry vlajky)</i>	<i>measure</i>
<i>Nastříhej (barevné proužky)</i>	<i>cut(out,of)</i>
<i>Nakresli (znak....)</i>	<i>draw</i>

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

*Vybarvi (vlajku)
Slep (k sobě obě půlky)*

*colour
glue, put together*

4. Pokračovat v další práci v českém jazyce